

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Н А К А З

20.12.2002 N 732

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
8 січня 2003 р.
за N 9/7330

*{ Наказ втратив чинність на підставі Наказу Міністерства
освіти і науки
N 8 ([з0184-16](#)) від 12.01.2016 }*

Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах

*{ Із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства
освіти і науки
N 61 ([з0288-03](#)) від 05.02.2003
N 797 ([з1400-04](#)) від 15.10.2004
N 432 ([з0499-08](#)) від 19.05.2008 }*

Відповідно до Законів України "Про освіту" ([1060-12](#)), "Про загальну середню освіту" ([651-14](#)), з метою здобуття учнями загальної середньої освіти за індивідуальною формою навчання з урахуванням індивідуальних здібностей та обдарувань, стану здоров'я, демографічної ситуації **Н А К А З У Ю:**

1. Затвердити Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах (додається).
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 05.09.2000 N 430 ([з0669-00](#)) "Про затвердження Тимчасового положення про індивідуальне навчання в системі загальної середньої освіти", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 вересня 2000 року за N 669/4890.
3. Міністру освіти Автономної Республіки Крим, начальникам управлінь освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій довести Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах до відома керівників навчальних закладів і забезпечити його виконання.
4. Цей наказ та Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах опублікувати в

"Інформаційному збірнику Міністерства освіти і науки України".

5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника державного секретаря Науменка Г.Г.

Міністр

В.Г.Кремень

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
20.12.2002 р. N 732

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
8 січня 2003 р.
за N 9/7330

ПОЛОЖЕННЯ
про індивідуальну форму навчання
в загальноосвітніх навчальних закладах

1. Загальні положення

1.1. Положення про індивідуальну форму навчання (далі - індивідуальне навчання) в системі загальної середньої освіти розроблено відповідно до Законів України "Про освіту" ([1060-12](#)), "Про загальну середню освіту" ([651-14](#)), Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 року N 964 ([964-2000-п](#)), та інших нормативно-правових актів.

1.2. Індивідуальне навчання в системі загальної середньої освіти є однією з форм організації навчально-виховного процесу і впроваджується для забезпечення права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти з урахуванням індивідуальних здібностей та обдарувань, стану здоров'я, демографічної ситуації, організації їх навчання.

1.3. Відносини між навчальним закладом і батьками або особами, які їх замінюють, з усіх питань організації індивідуального навчання регулюються цим Положенням.

1.4. Індивідуальне навчання здійснюється у загальноосвітніх навчальних закладах (далі - навчальні заклади) усіх типів і форм власності.

1.5. Учні, які навчаються індивідуально, є учасниками навчально-виховного процесу одного із навчальних закладів. Їх

права та обов'язки визначаються Законами України "Про освіту" ([1060-12](#)), "Про загальну середню освіту" ([651-14](#)) та іншими нормативно-правовими актами.

1.6. Підставою для організації індивідуального навчання є:

- заява батьків або осіб, які їх замінюють;
- наказ директора навчального закладу;
- погодження місцевого органу управління освітою.

1.7. Право на індивідуальне навчання мають учні:

- які за станом здоров'я не можуть відвідувати навчальний заклад;
- яким необхідно пройти лікування у лікувальному закладі більше одного місяця;
- які мають високий навчальний потенціал і можуть прискорено закінчити школу;
- які проживають у селах і селищах (коли кількість учнів у класі становить менше 5 осіб);
- які не встигають протягом двох років навчання у школі I ступеня;
- які потребують корекції фізичного та (або) розумового (психічного) розвитку (у разі, якщо батьки або особи, які їх замінюють, відмовляються направляти дитину до відповідної спеціальної загальноосвітньої школи (школи-інтернату)).

2. Організація індивідуального навчання

2.1. Для організації індивідуального навчання учнів, які за станом здоров'я не можуть відвідувати навчальний заклад, крім документів, визначених у п. 1.6, додається довідка, завірена печаткою лікарсько-консультативної комісії та печаткою лікувального закладу. Здійснюється навчання за індивідуальним навчальним планом, затвердженим директором навчального закладу (у міру потреби протягом навчального року).

2.2. Індивідуальне навчання учнів, яким необхідно пройти лікування у лікувальному закладі більше одного місяця, організовується на базі найближчого за розташуванням до місця лікування навчального закладу, визначеного місцевим органом управління освітою, і починається не раніше 3-5 днів після того, як хворий поступає до лікувального закладу. При наявності у групі 5 і більше осіб навчання здійснюється за груповою формою (у міру потреби протягом навчального року).

Контингент таких учнів ураховується в статистичних звітах тих шкіл, де вони навчаються постійно та не відраховуються зі складу учнів навчального закладу, до якого вони зараховані.

Результати виконання індивідуального навчального плану та програм, досягнення учнів у навчанні фіксуються у довідці (додається), підписаній директором навчального закладу, який

організовує індивідуальне навчання.

2.3. Індивідуальне навчання учнів, які мають високий навчальний потенціал і можуть прискорено закінчити школу, крім документів, визначених у п.1.6, здійснюється на підставі рішення ради навчального закладу за індивідуальним навчальним планом, затвердженим директором навчального закладу на початку навчального року (на один рік).

2.4. Індивідуальне навчання учнів, які проживають у селах і селищах (коли кількість учнів у класі становить менше 5 осіб), організовується за індивідуальним навчальним планом, затвердженим місцевим органом управління освітою (з початку навчального року).

2.5. Для організації індивідуального навчання учнів, які не встигають протягом двох років навчання у школі I ступеня, які потребують корекції фізичного та (або) розумового (психічного) розвитку, крім документів, визначених у п.1.6, додається рішення психолого-медико-педагогічної консультації. Такі учні можуть продовжити навчання за індивідуальним навчальним планом та програмами.

2.6. Після закінчення терміну індивідуального навчання учень може продовжувати заняття у навчальному закладі, учнем якого він є, на загальних підставах.

2.7. Індивідуальне навчання здійснюється педагогічними працівниками, які мають відповідну педагогічну освіту. Їх склад затверджується наказом директора навчального закладу, розклад навчальних занять погоджується (письмово) з батьками учнів.

2.8. Індивідуальні навчальні плани складаються на основі типових навчальних планів, затверджених Міністерством освіти і науки України. Освітній рівень учнів, які навчалися за індивідуальною формою, має відповідати вимогам Державного стандарту загальної середньої освіти.

2.9. Виконання індивідуального навчального плану та програм, досягнення учнів у навчанні фіксуються в окремих журналах встановленого зразка.

2.10. У разі здійснення індивідуального навчання за однотипними індивідуальними навчальними програмами, учнів 1-4-х класів на окремих заняттях можна об'єднувати в групи чисельністю не більше 5 осіб.

3. Оцінювання навчальних досягнень учнів

3.1. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється педагогічними працівниками відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.

За результатами річного оцінювання та атестації учням 2-4, 5-8, 10 (11)-х класів, які навчаються індивідуально, видається табель успішності.

3.2. Учні, які пройшли державну підсумкову атестацію, отримують свідоцтво про базову загальну середню освіту, атестат про повну загальну середню освіту згідно з чинним законодавством.

3.3. Звільненню від підсумкової державної атестації підлягають учні, які навчалися індивідуально за станом здоров'я або з інших поважних причин. Звільнення здійснюється у встановленому порядку.

3.4. У разі незгоди учня, батьків або осіб, які їх замінюють, з результатами річного та підсумкового оцінювання вони можуть оскаржити їх у відповідному органі управління освітою у порядку, встановленому чинним законодавством.

3.5. Учні, які навчалися за індивідуальною формою навчання і мають високі результати у вивченні навчальних предметів, можуть нагороджуватися похвальним листом "За високі досягнення у навчанні" та похвальною грамотою "За особливі досягнення у вивченні окремих предметів" відповідно до Положення про похвальний лист "За високі досягнення у навчанні" та похвальну грамоту "За особливі досягнення у вивченні окремих предметів", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.12.2000 N 579 ([z0923-00](#)) (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 17.03.2008 N 187 ([z0280-08](#))), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.12.2000 за N 923/5144.

{ Пункт 3.5 розділу 3 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 432 ([z0499-08](#)) від 19.05.2008 }

3.6. Учні, які за станом здоров'я не можуть відвідувати навчальний заклад, яким необхідно пройти лікування у лікувальному закладі більше одного місяця, які проживають у селах і селищах (коли кількість учнів у класі становить менше 5 осіб), можуть нагороджуватися золотою медаллю "За високі досягнення у навчанні" або срібною медаллю "За досягнення у навчанні" відповідно до Положення про золоту медаль "За високі досягнення у навчанні" та срібну медаль "За досягнення у навчанні", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2000 N 584 ([z0924-00](#)) (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 17.03.2008 N 186 ([z0279-08](#))), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.12.2000 за N 924/5145 (із змінами).

{ Пункт 3.6 розділу 3 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 432 ([z0499-08](#)) від 19.05.2008 }

3.7. Золотою медаллю "За високі досягнення у навчанні" або срібною медаллю "За досягнення у навчанні" нагороджуються учні, які мають високий навчальний потенціал і прискорено закінчують школу.

4. Фінансування закладів освіти

4.1. Фінансування індивідуального навчання учнів здійснюється коштом відповідного бюджету.

4.2. Кількість годин для організації індивідуального навчання відповідно до кількості предметів інваріантної частини навчального плану визначається наказом директора та затверджується відповідним органом управління освітою:

1-4-ті класи - 5 годин на тиждень на кожного учня;

5-9-ті класи - 8 годин на тиждень на кожного учня;

10-12-ті класи - 12 годин на тиждень на кожного учня

за умови виконання вимог Державного стандарту початкової загальної освіти, Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти.

{ Абзац перший пункту 4.2 розділу 4 в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 432 ([z0499-08](#)) від 19.05.2008 }

Кількість годин для організації індивідуального навчання учнів, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, відповідно до кількості предметів інваріантної складової навчального плану за умови виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти та Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, визначається наказом директора навчального закладу, затверджується відповідним органом управління освітою і становить:

1-4-і кл. - 10 год. на тиждень на кожного учня;

5-9-і кл. - 14 год. на тиждень на кожного учня;

10-12-і кл. - 16 год. на тиждень на кожного учня.

(Пункт 4.2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 797 ([z1400-04](#)) від 15.10.2004)

4.3. За бажанням учнів, батьків або осіб, які їх замінюють, кількість годин на індивідуальне навчання понад установлену норму може бути збільшена шляхом надання платних послуг навчальним закладом згідно з переліком платних послуг, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.01.97 N 38 ([38-97-п](#)).

4.4. Оплата праці педагогічних працівників за проведення індивідуального навчання здійснюється відповідно до законодавства України та нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки

України.

Заступник начальника
Головного управління
нормативного забезпечення
та взаємодії з регіонами

Є.Р.Чернишова

Додаток
до Положення про
індивідуальну форму
навчання в загальноосвітніх
навчальних закладах

ДОВІДКА

Видана _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

про те, що він (вона) під час лікування _____
(повна назва

лікувального закладу)

з _____ по _____ навчався (лася) за індивідуальною формою

на базі _____
(повна назва загальноосвітнього навчального закладу,
який організовував індивідуальне навчання)

і мав (мала) такі навчальні досягнення:

предмети:

бали:

М.П.

Директор

(підпис)

(прізвище, ініціали)